

Løgmaður eftir aðalorðaskiftið:

Breið semja er í eygsjón

- men skal hon gerast veruleiki, so má í hvussu er Javnaðarflokkurin vera við, og Tjóðveldisflokkurin má eisini vera klárur til at flyta seg, hóast hann longu hevur givið nógv út í samgonguskjalinum sigur Anfinn Kallsberg, løgmaður eftir aðalorðaskiftið á tingi um Hvítubók. Tað ringasta sum kann henda fyri Føroyar er um alt dettur á gólvið nú, og tí appellerar løgmaður til allar flokkar um at vísa ábyrgd

JAN MÜLLER

Hann hevur alla tíðina verið sera varin at úttala seg av avgjordan um framtíðar støðu Føroyar og um broytingarnar í viðurskiftinum millum Danmark og Føroyar. Tað einasta vit hava at halda okkum til í so máta er sjálvt samgonguskjalið, sum løgmaður eisini hevur skrivað undir. Har er stóðan hjá samgonguni til fullveldi o.a. viðgjørt.

Men tá løgmaður hevur verið spurður, hvørja meinining og meting hann hevur av teimum ymsu málunum og smálutunum í eini komandi samráðingartilfarum við danið, so hevur hann brúkt tey við tíðini kendu orðini: „Latið okkum nú bíða, so fáa vit at siggja“. Hetta segði hann undan Hvítubókini, og hetta segði hann eisini eftir, at Hvítubókin kom út. Og hann endurtók hetta undan aðalorðaskiftinum um Hvítubók, sum júst hevur verið.

Nú er aðalorðaskiftið av, og spurningurin er so, hvat sami maður, Anfinn Kallsberg, løgmaður so hevur at siga eftir aðalorðaskiftið um tað samráðingartilfar, sum so mong spenja bíða eftir at frætta meira um?

Dyr standa opnar

-Eg haldi meg vera vorðan klókar eftir aðalorðaskiftið, sum ikki var so galið. Orðaskiftið hevur sannført meg um, at vit hava ikki fingið eina fæstlesta støðu, nakað, sum man sjálvandi kundi bera ótta fyri. Henda sannroynd gevur okkum tí framvegis møguleikan at kunna finna saman um eina felags loysn.

Løgmaður sigur, at orðaskiftið kundi fara báðar vegir. Antin bleiv tað latið upp ella bleiv tað stongt fyri semju. Sjálvrul heldur Anfinn Kallsberg, at orðaskiftið lat fleiri dyr upp enn tað stongdi. Tí heldur hann tað var eitt positivt og gott aðalorðaskifti.

Løgmaður heldur sjálvrul, at allir flokkar vísu ein positivan vilja. -Men sjálvandi er tað eitt sindur langt millum flokkar, og tí eru tað ikki allir møguleikar, sum

liggja líka ræðið fyri. Men hetta at tú hevur ein savnandi dialog er sera positivt.

Uppá fyrispurning um tað ikki er so mikið stórur munur millum Javnaðarflokkinn og Tjóðveldisflokkinn, at hetta ger tað ómøguligt at fáa eina semju sigur løgmaður, at hann metir tað ikki at vera so. -Tað eg havi sagt er, at man kann ikki brúka ultimativ krøv í samráðingum til nakað sum helst. Men harfyri kunnu flokkar sjálvandi markera seg markant í einum orðaskifti, uttan at tað skal uppfast sum, at allar dyr eru stongdar.

Løgmaður sigur, at út frá tónanum í orðaskiftinum leiðir tað seg tað sum vegin, at tað fer at bera til at fáa eina hampuliga breiða semju.

-Sjálvandi skulu flokkarnir hava møguleika fyri at gera vart við sína støðu. Tá Javnaðarflokkurin vil hava eina loysn innan fyri Ríkisfelagsskapin og at samgongan vil eina sjálfstýrisloysn, so er tað spurningurin um at mýkja tey tingini, sum vit ikki eru fult samdir um.

Lítill munur

Løgmaður metir sjálvrul -eisini eftir orðaskiftið - at tað er lítill munur millum samgonguna og javnaðarflokkinn. Hvat sambandsflokkinn viðvíkur, so liggur hann longri burturi, men tað er positivt, at eisini hann út í eitt orðaskifti um ein opnan og positivan dialog. Tað metir løgmaður í hvussu er vera nakað heilt nýtt í føroyskum politikki.

-Men fær tú sum Føroya løgmaður og leiðari av samgonguni eitt nú Tjóðveldisflokkinn til at ganga burtur frá sínum krøvum, um hetta er tað, sum krevst fyri at fáa Javnaðarflokkinn við?

-Latið okkum nú siggja, hvat vit semjast um í tí prosessini, sum nú kemur. Tað ber ikki til hjá mær at fara út í eitt orðaskifti um samráðingarplegg og heldur ikki um, hvat hvør skal geva seg og ikki. Eg appelleri til allar flokkar um at vera við til at fáa tað best hugsandi úrslitið burtur úr, sum

yvirhóvar ber til og sum tú kanst fáa Føroya fólk at bakka upp um, tvs. sum hevur kjøfesti í føroyska fólkinum.

-Onkur heldur, at Javnaðarflokkurin og Fólkaflokkurin í veruleikanum standa nærri saman í øllum hesum spurninginum, enn Fólkaflokkurin og Tjóðveldisflokkurin?

-Tað vil eg ikki siga, tí Fólkaflokkurin hevur sjálvandi sína stevnuskra, og tað er hon, sum í veruleikanum stendur í samgonguskjalinum.

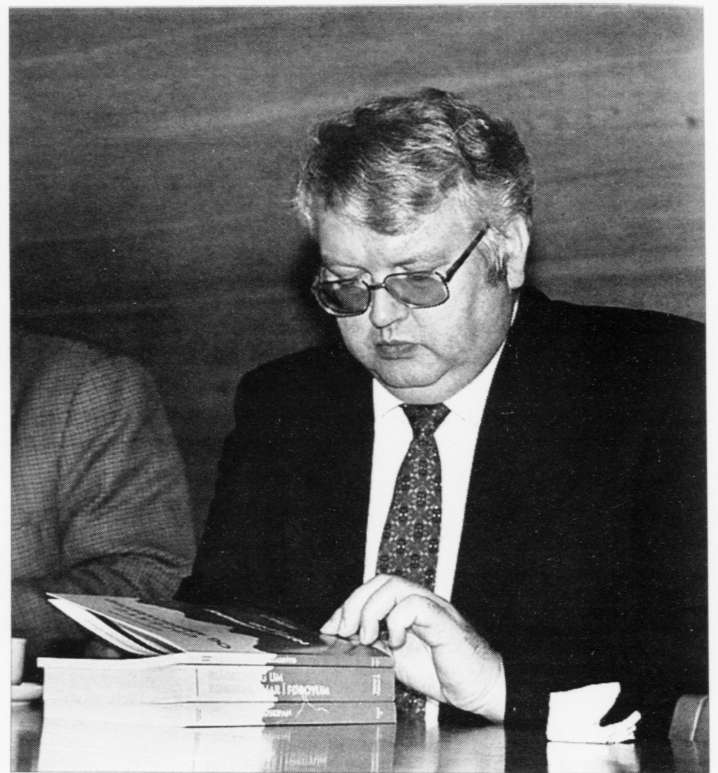
Løgmaður undirstrikir, at tað, sum samgongan stendur fyri, er í veruleikanum stevnuskráin hjá fólkaflokkinum. -Men tað eg alla tíðina havi sagt er, at er tað neyðugt hjá samgonguni fyri at fáa eina uppافتur breiðari undirtøku, so eigur man at fara út til allar teir, sum vilja vera við í hesum, og tað við ónum sinni. Tað er hetta eg leggi upp til.

-Kann tað ikki gerast ein trupulleiki, tá divísir tingmenn í Tjóðveldisflokkinum bjóða út síga, at flokkurin ætlar sær ikki at flyta seg ein tumba?

-Tað er greitt, at í eini slíkari tingviðgerð sum hesi slíku tingmenn hava loyvi til at síga tað, sum teir ærliga meina. Eg hevði eina lítla viðmerking í tinginum og líkasum minti á, at tað er neyðugt, tá man skal finna semjur at fila kantar, og tað ivist eg onga løtu í, at vit finna fram til, tá vit seta okkum niður.

-Merkir tað, at eitt nú Tjóðveldisflokkurin skulu flyta seg tumbur?

-Nú veit eg ikki, hvat lagt varð í hatta. Annars kann eg siga, at Tjóðveldisflokkurin hevur flutt seg rættiliga langt í teimum samgongusamráðingum, sum vóru. Tjóðveldisflokksins stevnuskra gongur eisini nógv víðari enn tað, sum stendur í samgonguskjalinum. Tað, sum eg ávaraði ímóti, var, at er man so markantur - og tað er galdandi fyri báðar síður - so hektar man seg sjálvan av, og so hendir einki. Tað er tað ringasta, sum kann henda, nú tá eitt samt løgting ynskir broyt-

Anfinn Kallsberg, løgmaður heldur, at í hvussu so er Javnaðarflokkurin skal vera við í eini breiðari semju

ingur. Til teirra, sum halda, at bæði flokkur løgmans og Tjóðveldisflokkurin í veruleikanum royna at føra seg fram taktiskt og á ein ella annan hátt at lumpa ella lirka Javnaðarflokkinn uppí sína egnu loysn, sigur løgmaður, at teir eru ikki taktikarar, og teir hava heldur ikki nakra skreddaraseymaða loysn, sum stóðan fyriliggur í lotuni. -Vit fara nú at royna at fáa eina so breiða semju sum yvirhóvar ber til. Og tá verður tú neyðdur at geva fyri at fáa nakað.

Ringasta sum kann henda

Vit spurdu løgmann, um hann ikki fær ein stóran trupulleika, um Javnaðarflokkurin nú bara setur seg afturá og hendur í favn og sigur, at hetta er málið og trupulleikin hjá samgonguni, og tí má hon sjálv loysa hann, ikki minst nú Javnaðarflokkurin varð settur uttanfyri, tá landsstýrið varð skipað?

-Tað er eisini eitt av tí ringasta, sum kann henda. Við at seta seg uttanfyri, so fær tú kanska einki sum helst burtur úr á hesum økinum. Og tað er ímóti tí, sum vit allir vilja. Eg trúgvi, at Javnaðarflokkurin er meira seriosur enn so, at hann gera eitt taktiskt „trick“, tí her liggja nakrir møguleikar nú, sum vit neyvan hava havt nakrantíð, síðani vit fingi Heimastýrslógina. Og tað er ein spurningur, um vit nakrantíð fáa henda møguleika aftur.

-Men fær tú ikki Javnaðarflokkinn við, so skal tú júst út í eitt experiment, sum tú sjálvrul longu hevur

koldømt frammanundan?

-Fáa vit ikki eina hampuliga breiða parlamentariska undirtøku, so beri eg ótta fyri, at vit ikki fáa meiriluta í fólkinum, og tá er alt hetta dømt til at miseydnast.

-Men hvat ger Føroya løgmaður tann dagin, at Javnaðarflokkurin kanska velur at síga bart út nei til at vera við í eini samgonguloytn?

-Latið okkum nú siggja, hvat hendir. Men tað er greitt, at grava partarnir seg niður, so er júst hetta tað ringasta, sum kann henda. Tá hendir einki.

-Men kann man ikki rokna við, at Javnaðarflokkurin, við hesi lyklastøðu sum tú dregur honum, fer at seta rættiliga stór krøv til eitt nú Tjóðveldisflokkinn fyri yvirhóvar at vera við?

-Um Javnaðarflokkurin einsidugt gevur seg niður, so hevur hann sanniliga skapt sær ein trupulleika, tí hann hevur so ógvuliga kraftiga markerað, at hann hevur lagt eitt sjálfstýrisuppskott fram, hann ynskir broytingar osfr. Um man so av taktiskum orsökum ikki vil vera við til nakað sum helst, so kemur hann í andstöðu við seg sjálvan. Hetta er so eisini galdandi fyri allar flokkar: man sigur, at man ynskir broytingar, og tað inniber, at man er neyðdur til at medvirka til tær broytingar, sum møguleiga kunnu koma burtur úr.

Anfinn Kallsberg sigur, at man sjálvandi kann koma til eitt punkt, har man meinar, at broytingar ikki meira eru til fyrimunar fyri ein sjálvan, og tí koppar ein av. -Tá hava vit ein nýggjan trupulleika. Eg skal ikki

pástanda ella vera so optimistiskur, at vit ikki kunnu koma til tað punktið, men eg vóni tað ikki. Eg vóni, at vit hava so ábyrgdarfullar politikarar í tinginum, at teir ynska at vera við til at fremja broytingar.

Løgmaður sigur, at eftir orðaskiftinum at døma, so sá hann ein tendens til at allar kreftir eru meira ella minni positivar.

-Men kann man ikki rokna við, at Javnaðarflokkurin, sum jú ikki slapp við í landsstýrið á sinni, og sum síðani tá hevur verið fyri sera høvdu um atfinningum frá ikki minst Tjóðveldisflokkinum, nú fer at krevja nakað aftur fyri at ganga við til eina breiða semju?

-Allir flokkar hava meiningar og prioriteringar á hesum øki. So er tað spurningurin, um vit eru so mikið at okkum kommir, at vit burtur úr tí kunnu finna til eina semju.

Løgmaður sigur, at landsstýrið fer nú at gera eitt útspel til samráðing, sum verður viðgjørt í Uttanlandsnevndini. -Har eru vit so hepnir, at allir flokkarnir í andstöðu eru við. So tað er eitt gott forum at viðgera hetta málið í, og tað er eisini nakað, sum bæði tingskipanin og stýrisskipanarlógin fyriskriva.

Løgmaður vónar ikki, at hendingin í Uttanlandsnevndini fyrr í ár, tá formaður javnaðarflokksins varð settur frá sum formaður fer at fáa nakra óhepna ávirkan á viðgerðina har, hóast hann heldur, at tað kanska hevði teit sökini, um andstöðan átti formannin.